

Motion till riksdagen 2021/22:1056

av **Eva Lindh m.fl. (S)**

Utveckla vård och behandling för ungdomar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla vård och behandling för ungdomar med allvarliga psykosociala problem och ungdomar som dömts till sluten ungdomsvård, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

SiS, Statens institutionsstyrelse, är en statlig myndighet som ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård för ungdomar upp till 21 år med allvarliga psykosociala problem och ungdomar som har dömts till sluten ungdomsvård. Myndigheten har 23 särskilda ungdomshem med drygt 700 platser. Vården bedrivs främst i låst form.

Samhället har ett ansvar för att barn och ungdomar under sin uppväxt får det stöd och skydd de behöver. När det finns en allvarlig oro kring barn och ungdomar men samtycke till föreslagna insatser saknas, kan tvångsvård i vissa fall bli aktuellt. De ungdomar som placeras på SiS ungdomshem beskrivs ofta som samhällets mest utsatta och problemtunga ungdomar.

De ungdomar som kommer till behandling befinner sig i en mycket svår situation. Det är svårt att behandla ungdomar som utvecklat ett gravt missbruk och befinner sig i kriminella miljöer. De behandlingar som ändå visar positiva effekter är sådana som omfattar ungdomarnas föräldrar på olika sätt, social färdighetsträning och olika former av undervisning är mer framgångsrika.

Under senare år har det uppdagats flera utmaningar men också missförhållanden i SiS verksamhet. Flera rymningar och fritagningar från olika SiS-hem under 2020. Brist på platser och behov av utvecklade former av behandling. Berättelser om grovt våld, kränkningar, hot och sexuella övergrepp av vårdare. Ungefär sju av tio återfaller i brott.

Regeringen meddelade i mars i år att förutsättningarna för Statens institutionsstyrelse (SiS) att bedriva vård av barn och unga enligt LVU-lagen på särskilda ungdomshem ska

analyseras. Särskilt fokus ska läggas på vården av flickor. Mot bakgrund av de uppgifter om missförhållanden som förekommit på de särskilda ungdomshemmen är det ett viktigt beslut. Statskontoret ska också granska hur samverkan med socialtjänsten och hälso- och sjukvården fungerar i ärenden rörande placerade ungdomar. Vid behov ska Statskontoret lämna förslag för en mer ändamålsenlig vård.

De ungdomar som vårdas på ungdomshem har rätt till ett bra bemötande, adekvat behandling och en trygg miljö. Men det är också tydligt att en utökad och förbättrad tvångsvård för ungdomar behövs för att förhindra att de hamnar i kriminalitet och svåra psykosociala problem i framtiden. Det är avgörande för att skapa trygghet för dessa ungdomar och ökad trygghet i vårt samhälle.

Eva Lindh (S)

Johan Andersson (S)

Mattias Ottosson (S)

Johan Löfstrand (S)

Teresa Carvalho (S)